

30.6.2023

Dnro 1069/03.04.04.10/2023

Asia

Kunnallisvalitus

Valittajat

Tiina Puranen asiakumppaneineen, kaikki Rautalammilta

Päätös, josta valitetaan

Rautalammin kunnanhallitus 24.4.2023 § 117

Asian käsittely kunnassa

Kunnanvaltuuston 10 valtuutettua on 24.10.2022 tehnyt aloitteen kunnanjohtajan irtisanomiseksi.

Kunnanhallitus on 14.11.2022 (§ 276) päättänyt pyytää valtuustoaloitteen allekirjoittaneilta lisäselvitystä, jossa yksilöidään rikkeet ja moitittu menettely.

Kunnanhallitus on 28.11.2022 (§ 291) päättänyt, että asian käsittely jatkuu johtajasopimuksen mukaisesti. Päätöksen valmisteluosion mukaan pyydettyä lisäselvitystä ei ole saatu ja johtajasopimuksessa sovittuja neuvotteluja ei ole käyty ennen valtuustoaloitteen jättämistä.

Kunnanhallitus on 12.12.2022 (§ 318) päättänyt, että asia jää sillensä, koska johtajasopimuksen mukaiset ehdot eivät täyty. Asia viedään tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Kunnanhallitus on 20.2.2023 (§ 50) päättänyt poistaa kunnanhallituksen päätöksen 12.12.2022 § 318 ja ratkaista asian uudelleen. Kunnanhallituksen päätöksestä 12.12.2022 § 318 tehdyt oikaisuvaatimukset on jätetty tutkimatta, koska kyseessä on asian valmistelu.

Kunnanhallitus on 20.2.2023 (§ 51) päätöspöytäkirjan valmisteluosion mukaan ottanut asian uudelleen ratkaistavakseen, koska Kuntaliiton lakiyksikön tulkinnan mukaan päätöksessä 12.12.2022 on menettelyvirhe. Kunnanhallitus on päättänyt, että asiaa lisävalmistellaan.

Kunnanhallitus on 27.3.2023 (§ 76) päättänyt, että:

1. Kunnanhallitus esittää kunnanjohtajalle neuvotteluiden aloittamista. Neuvotteluihin osallistuu kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja hänen mahdollinen avustajansa.
2. Neuvotteluissa käsitellään vain valtuustoaloitteessa mainitut asiat, lisäselvityksiä ei tehdä, eikä muita mahdollisia lisäasioita oteta neuvotteluun.
3. Neuvottelujen jälkeen kunnanhallitus tekee valtuustolle esityksen, perustetaanko tilapäinen valiokunta tutkimaan asiaa.

Puranen asiakumppaneineen on kunnanhallituksen päätöksestä 27.3.2023 § 76 tekemässään oikaisuvaatimuksessaan vaatinut, ettei valtuustoaloitteen käsittelyä lopeteta ja että irtisanomisasian käsittelyä jatketaan voimassa olevan johtajasopimuksen mukaisesti. Vaatimuksia on perusteltu muun ohella sillä, että voimassa olevan johtajasopimuksen mukaan neuvottelut käydään ”kunnanjohtajan ja hänen halutessaan hänen edustajansa sekä kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajiston kesken”. Kunnanhallitus ei myöskään voi rajata neuvotteluissa käytäviä keskusteluja, koska niiden tarkoituksena on selvittää luottamuspuolaan johtaneet tekijät.

Kunnanhallitus on valituksenalaisella päätöksellään 24.4.2023 § 117 hylännyt oikaisuvaatimuksen. Päätöksen perustelujen mukaan kunnanhallitus ei ole keskeyttänyt valtuustoaloitteen käsittelyä. Kunnanhallitus käy ensin neuvottelut kunnanjohtajan kanssa, jonka jälkeen se tekee valtuustolle asiasta päätösehdotuksen. Voimassa olevan johtajasopimuksen mukaan valtuuston ja hallituksen puheenjohtajisto käy neuvottelut. Johtajasopimuksessa todetaan, että nämä neuvottelut tulisi käydä ”ennen asian virallista esille tuomista”. Asia on kuitenkin tullut virallisesti esille ennen johtajasopimuksen mukaisia neuvotteluja, jolloin voidaan lähteä siitä, että kunnanhallitus on se toimielin, joka käy neuvottelut kunnanjohtajan kanssa.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

Kunnanhallituksen päätös 24.4.2023 § 117 on kumottava ja kunnanjohtajan irtisanomisasian käsittelyä jatkettava voimassa olevan johtajasopimuksen mukaisella kokoonpanolla. Hallinto-oikeuden on tutkittava, onko asian käsittelyprosessi edennyt kuntalain, hyvän hallintotavan, Rautalammin hallintosäännön ja johtajasopimuksen mukaisesti.

Vaatimuksia on valituskirjelmästä lähemmin ilmenevin tavoin perusteltu muun ohella sillä, että kunnanjohtajan irtisanomiseksi 24.10.2022 tehdyn valtuustoaloitteen käsittely on edelleen kesken. Rautalammin kunnan hallintosäännössä säädetään valtuutetun aloiteoikeudesta, jota ei edes johtajasopimuksella voida ohittaa. Kunnanhallitus ei myöskään voi yksipuolisesti ohittaa kunnanvaltuuston hyväksymää johtajasopimusta.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Hallinto-oikeus kumoaa kunnanhallituksen päätöksen 24.4.2023 § 117 ja jättää valituksen tutkimatta. Kunnanhallituksen päätös 27.3.2023 § 76 jää voimaan.

Perustelut

Kuntalain 43 §:n 1 momentin mukaan valtuusto voi irtisanoa kunnanjohtajan tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on menettänyt valtuuston luottamuksen.

Saman pykälän 2 momentin mukaan asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljänsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. Asiaa valmisteltaessa kunnanjohtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu, ja varattava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi.

Kuntalain 35 §:n 1 momentin mukaan kun 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia tai 43 §:ssä tarkoitettu kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Edeltä kohdasta ”Asian käsittely kunnassa” ilmenee, että 10 valtuutettua on tehnyt kuntalain 43 §:n 2 momentissa tarkoitetun aloitteen kunnanjohtajan irtisanomiseksi. Kunnanhallitus on erinäisten vaiheiden jälkeen oikaisuvaatimuksen kohteena olleella päätöksellään 27.3.2023 § 76 päättänyt esittää kunnanjohtajalle neuvottelujen aloittamista valtuustoaloitteessa mainittujen asioiden käsittelemiseksi. Lisäksi kunnanhallitus on päättänyt, että neuvotteluihin osallistuu kunnan puolesta kunnanhallitus ja että neuvottelujen jälkeen kunnanhallitus tekee valtuustolle esityksen siitä, perustetaanko tilapäinen valiokunta tutkimaan asiaa. Hallinto-oikeus toteaa, että ratkaisussa on ollut kyse yksinomaan kunnanjohtajan erottamista koskevan asian valmistelutoimenpiteistä, ja asia tulee vielä myöhemmin kunnanvaltuuston ratkaistavaksi. Mahdolliset asian valmistelua rasittaneet virheellisydet on mahdollista saattaa tuomioistuimen ratkaistavaksi haettaessa kunnallisvalituksin muutosta asiaa koskevaan valtuuston lopulliseen valituskelpoiseen päätökseen. Kunnanhallituksen päätös 27.3.2023 § 76 on siten koskenut vain kunnanjohtajan irtisanomista koskevan asian valmistelua, eikä siitä saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä erikseen oikaisuvaatimusta ja kunnallisvalitusta. Kunnanhallituksen ei siten olisi tullut ottaa oikaisuvaatimusta käsiteltäväkseen, mistä syystä hallinto-oikeus kumoaa kunnanhallituksen päätöksen 24.4.2023 § 117 ja jättää valituksen tutkimatta.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Kuntalain 142 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jukka Hartikainen, Heli Mäki-Rautila ja Marika Turunen.

Esittelevä jäsen

Marika Turunen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös

Tiina Puranen, sähköinen tiedoksianto

Tämä päätös lähetetään tiedoksi valituskirjelmässä yhdyshenkilöksi ilmoitetulle Tiina Puraselle, jonka on hallintolain 68 §:n 1 momentissa säädetyn vahingonkorvausvastuun uhalla ilmoitettava tiedoksisaanista viipymättä muille valittajille.

Oikeudenkäyntimaksu

maksutta, tuomioistuinmaksulain 7 § 2 momentin nojalla

Jäljennös

Rautalammin kunnanhallitus, postitse antopäivänä

Kunnan on kuntalain 142 §:n mukaan viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.